

Han pegede især på fiskerne, som i forvejen arbejdede under et hårdt økonomisk tryk. Han udtrykte i denne forbindelse også håb om, at den norske regering ville omprøve sit standpunkt til omlastnings- og transitspørgsmålene.

Gunnar Heléns ironiske kritik.

Det svenske folkepartis nye parlamentariske leder, Gunnar Helén, fik først ordet på et tidspunkt da „alla ord [är] sagda och de flesta tankar förbrukade“. Han berörde derfor kun nogle få problemer og rettede i let ironisk form en kritik af de forskellige landes holdning under forhandlingerne. Norge havde „på punkt efter punkt försökt öka Sveriges kontributioner till norrmanen i medvetande om att Sverige haft en del att ge“. Han spurgte også, hvorfor den norske fiskaltold på biler først skulle forsvinde i årene 1972-77, og hvorfor den overhovedet burde optages i Nordek-traktaten, eftersom den hører hjemme under EFTA og kunne bortfalde omgående. Den danske regering kritiserede han for, at den havde været så længe om at fastlægge sit standpunkt til toldunionens ikrafttræden. Den svenske regering kunne tidligere have gjort de nødvendige økonomiske indrømmelser.

Han fandt det sværere at kritisere Finland „av det skälet att vi alla hyser en så djup respekt för landets situation och dess bedömning“. Men alligevel kunne man med en travesti af slagordet fra Vinterkrigens dage bemærke, at „de inrikespolitiska piruetterna i Finland inte kan bli vår sak i Sverige.“

Helén om toldunionens fordele.

I sit indlæg resumerede Helén koncist de fordele ved en toldunion, som forbedrede det svenske næringslivs situation så væsentligt, at Sverige i forhandlingernes slutfase kunne gøre de betydelige indrømmelser:

„Det är fråga om att utnyttja de långa seriernas ekonomi inom verkstadsindustrin, det är fråga om att finna former för en planering av hela produktinriktningen och produktutvecklingen inom exempelvis plastindustrin och övrig kemisk industri, det är fråga om att utnyttja överkapaciteten beträffande forsknings- och utvecklingsarbete inom företagen och framför allt om att lägga

en realistisk grund för planeringen av företagsenheter utveckling. Ju mer avancerad ett lands ekonomi blir och ju mer utvecklat dess näringsliv, desto större blir kravet från näringslivets ledande män på att få hjälp för en sådan planering att man kan få ut maximal effekt av sina resurser.“

Statsminister Koivisto om Finland og den økonomiske integration.

På baggrund af de skiftende finske standpunkter under Nordek-forhandlingernes sidste fase lyttedes med særlig opmærksomhed til repræsentanterne for Finlands regering.

Statsminister Koivisto fastslog, at 1970-årene i høj grad ville blive præget af økonomisk integration. „Finland har icke försökt tillägna sig rollen av initiativtagare i denna process. Vi har å andra sidan inte heller velat eller kunnat isolera oss från integrationsutvecklingen, eftersom vi har insett vilka följder dette skulle kunna föra med sig. Vi är väl medvetna om de möjligheter som den ekonomiska integrationen öppnar för oss, samtidigt som vi inte kan förbise de faror som här finnas. Vi har strävat till att finna former för vårt integrationsdeltagande som passar Finlands neutralitetspolitik och som tryggar de tillväxtpojligheter som grundar sig på en expanderande handel med såvel väst som öst.“

När Nordek-tankens väcktes, framfördes från Finlands sida med all tydlighet, att vi varmt stöder en utvidgning av det ekonomiska samarbetet i Norden. Vi gladda oss över att de fyra nordiska länderna var beredda att ånyo göra ett allvarligt försök i denna riktning. Under de två år som snart förflutit, har denna vår inställning på intet vis förändrats.“

Finland betrakter Nordek som en internordisk sag.

„Vi har för egen del inte uppfattat Nordek såsom ett medel att användes i den vidare europeiska integrationspolitiken. Vi har från första början betraktat Nordek såsom en internordisk angelägenhet, på samma gång som vi insett att en utvidgning av det nordiska samarbetet icke får bli till ett hinder för de nordiska länderna, vilkas intressen riktas också åt annat håll.“